

Škola ochrany osobných údajov

advokátskej kancelárie Balcar, Polanský & Spol. s.r.o.

Nariadenie EP a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016, tzv. Všeobecné nariadenie o ochrane údajov („Nariadenie“) zrušilo smernicu 95/46/ES („Smernica“), ktorá je momentálne pretransformovaná aj do slovenského právneho poriadku prostredníctvom zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov. Nariadenie nadobudne účinnosť dňom 25. mája 2018, kedy bude priamo účinné aj na Slovensku a dotkne sa všetkých, ktorí osobné údaje spracúvajú, ako aj fyzických osôb, ktorých osobné údaje sú predmetom spracúvania, teda takmer každého.

Vzhľadom na doposiaľ najvýznamnejšiu legislatívnu zmenu európskeho rozmeru v oblasti ochrany osobných údajov Vám na týždennej báze prinášame pravidelné informácie, aby ste sa mohli ľahšie a efektívnejšie zorientovať v spleti povinností, ktoré Nariadenie prináša.

Ak si prajete odoberať Školu osobných údajov priamo do Vašej e-mailovej schránky, prosím prihláste sa na odber na adrese office@bapol.sk, prípadne na tel. čísle +421 220 251 311.

Lekcia 12 z 16

Prenos osobných údajov mimo EÚ/EHS

V texte sa dozviete:

Dôležité zmeny

- Požiadavky pre prenosi údajov sa budú týkať najmä nadnárodných spoločností alebo spoločností, ktoré využívajú služby zahŕňajúce prenos údajov do tretích krajín (napr. cloudové služby);
- V porovnaní s pôvodnou právnou úpravou sa zavádzajú nové možnosti, ako zabezpečiť zákonnosť pri prenose údajov mimo EÚ/EHS.

Compliance: Akčný plan

Prevádzkovatelia a sprostredkovatelia by mali:

- preveriť toky osobných údajov, ktoré spracúvajú;
- ak sa údaje prenášajú mimo EÚ/EHS, preveriť, či sú prijaté mechanizmy na zabezpečenie zákonnosti prenosu (napr. štandardné zmluvné doložky, záväzné vnútropodnikové pravidlá a pod.);
- preveriť, či a kam prenášajú osobné údaje dodávateľia služieb, ktorým prevádzkovatelia alebo sprostredkovatelia údaje poskytujú;
- ak sa prenosi uskutočňovali na základe „Bezpečného prístavu“, určiť iný právny základ pre prenos, nakoľko Bezpečný prístav bol zrušený.

Prenos osobných údajov mimo EÚ/EHS

Podobne ako predchádzajúca právna úprava, aj Nariadenie upravuje podmienky prenosov osobných údajov do tretích krajín (mimo EÚ/EHS) a do medzinárodných organizácií¹. Dôvodom je skutočnosť, že len čo osobné údaje opustia územie, kde sa uplatňuje právny poriadok EÚ, stanú sa predmetom právnej úpravy cudzích právnych predpisov, ktoré nemusia zaručovať ochranu osobných údajov na úrovni porovnateľnej s právom EÚ. Táto problematika sa preto bude týkať najmä nadnárodných spoločností, alebo spoločností, ktoré využívajú služby dodávateľov pôsobiacich mimo Únie (napr. ak využívajú cloudové služby serverov umiestnených v tretích krajinách). Naopak, táto problematika sa nebude týkať spoločností, ktoré údaje neprenášajú, alebo ich prenášajú iba v rámci EÚ/EHS.

Východiskový bod pre porozumenie potreby úpravy prenosu údajov mimo EÚ uvádza recitál 101 Nariadenia, podľa ktorého toky osobných údajov do krajín mimo Únie a medzinárodným organizáciám aj z takýchto krajín a medzinárodných organizácií sú potrebné pre rozmach medzinárodného obchodu a medzinárodnú spoluprácu. Zvyšovanie takýchto tokov so sebou prinieslo nové výzvy a potreby týkajúce sa ochrany osobných údajov. Úroveň ochrany údajov fyzických osôb zaručovaná Úniou na základe Nariadenia by nemala byť ohrozená ani vtedy, keď sú osobné údaje prenášané z Únie prevádzkovateľom, sprostredkovateľom alebo iným príjemcom v tretích krajinách alebo medzinárodným organizáciám, a to ani v prípadoch následného prenosu osobných údajov z tretej krajiny alebo medzinárodnej organizácie prevádzkovateľom, sprostredkovateľom v rovnakej alebo inej tretej krajine alebo medzinárodnej organizácii.

Prenos osobných údajov do tretích krajín bude možný za splnenia niektorej z nasledovných podmienok:

Prenos na základe rozhodnutia o primeranosti

Európska komisia („Komisia“) môže rozhodnúť, že určitá tretia krajina, územie alebo jeden či viaceré určené sektory v danej tretej krajine alebo medzinárodná organizácia zaručujú primeranú úroveň ochrany². Na prenos do takej krajiny potom nie je nutné žiadne osobitné povolenie. Preskúmanie okolností, na základe ktorých Komisia rozhodnutie vydala, sa koná najmenej raz za štyri roky.

Ak Komisia zistí, že podmienky majúce dopad na ochranu osobných údajov v tretej krajine (príp. medzinárodnej organizácii) sa negatívne zmenili, rozhodne, že taká krajina už nezaručuje primeranú úroveň ochrany. Také rozhodnutie však nemá retroaktívny účinok, teda je účinné najskôr v deň jeho prijatia. Preto otázkou ostáva bezpečnosť už prenesených údajov.

Zoznam tretích krajín a medzinárodných organizácií, ktoré podľa rozhodnutia Komisie zaručujú primeranú úroveň ochrany alebo ju už prestali zaručovať, Komisia uverejní v Úradnom vestníku Európskej únie a na svojom webovom sídle³. Momentálne krajiny zaručujúce primeranú úroveň ochrany údajov sú: Andora, Argentína, Kanada, Švajčiarsko, Faerské ostrovy, ostrovy Guernsey, Man a Jersey, Izrael, Nový Zéland a Uruguaj.

---

¹ Čl. 4 ods. ods. 26 Nariadenia: *organizácia a jej podriadené subjekty, ktoré sa riadia medzinárodným právom verejným, alebo akýkoľvek iný subjekt, ktorý bol zriadený dohodou medzi dvoma alebo viacerými krajinami alebo na základe takejto dohody.*

² Pri posudzovaní primeranosti úrovne ochrany zohľadňuje Komisia skutočnosti ako napr. právny štát, dodržiavanie ľudských práv a základných slobôd, príslušné právne predpisy ako aj vykonávanie takýchto právnych predpisov, pravidiel ochrany údajov, profesijných pravidiel a bezpečnostných opatrení vrátane pravidiel pre následný prenos osobných údajov do ďalšej tretej krajiny alebo medzinárodnej organizácii, účinné správne a súdne prostriedky nápravy, existenciu a účinné pôsobenie nezávislých dozorných orgánov, medzinárodné záväzky a pod.

³ http://ec.europa.eu/justice/data-protection/international-transfers/adequacy/index_en.htm

Prenos údajov do Spojených štátov Amerických má určité špecifiká. Do roku 2015 bol prenos do USA možný okrem iného aj prostredníctvom schémy tzv. Bezpečného prístavu⁴, ktorá umožňovala prenášať osobné údaje subjektom nachádzajúcim sa v USA a registrovaným v Bezpečnom prístave bez ďalších opatrení a formalít. Dňa 6. októbra 2015 však Veľká komora SD EÚ vydala rozhodnutie⁵, ktorým zrušila predmetné rozhodnutie Komisie upravujúce Bezpečný prístav, od kedy prenos osobných údajov do USA na základe tohto legislatívneho aktu už nie je považovaný za zákonný.⁶

Táto schéma bola následne nahradená schémou tzv. „Privacy shield“⁷, ktorú Komisia chválila dňa 12. júla 2016. Zoznam spoločností, ktoré sa zaviazali dodržiavať zásady ochrany osobných údajov zavedené prostredníctvom Privacy shield, je zverejnený na stránke amerického Ministerstva obchodu (Department of Commerce)⁸.

Prenosy vyžadujúce primerané záruky

Ak neexistuje rozhodnutie Komisie uvedené vyššie, prenos osobných údajov do tretej krajiny alebo medzinárodnej organizácii sa môže uskutočniť len vtedy, ak prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ poskytol primerané záruky, a za podmienky, že dotknuté osoby majú k dispozícii vymožiteľné práva a účinné právne prostriedky nápravy. Primerané záruky sa môžu ustanoviť bez toho, aby sa dozorný orgán žiadal o akékoľvek osobitné povolenie, prostredníctvom:

- právne záväzného a vykonateľného nástroja medzi orgánmi verejnej moci alebo verejnoprávnymi subjektmi;
- záväzných vnútropodnikových pravidiel;

Ak ide o holdingovú spoločnosť, ktorá má pobočky v Únii a v tretích krajinách, prenos údajov v rámci tohto holdingu sa môže vykonávať aj na základe záväzných vnútropodnikových pravidiel. Na to, aby boli záväzné, musia byť schválené príslušným dozorným orgánom, na základe ktorého sa stanú záväznými nie len v jurisdikcii dozorného orgánu, ktorý ich schválil, ale vo všetkých iných jurisdikciách, v ktorých má holding pobočky. Dozorný orgán pravidiel schváli, ak:

- sú právne záväzné a vzťahujú sa na každého dotknutého člena skupiny podnikov alebo podnikov zapojených do spoločnej hospodárskej činnosti vrátane ich zamestnancov, a títo členovia ich uplatňujú;
- ak sa nimi výslovne udeľujú vymáhateľné práva dotknutým osobám, pokiaľ ide o spracúvanie ich osobných údajov; a
- upravujú Nariadením určené náležitosti, medzi iným napr. štruktúru a kontaktné údaje skupiny podnikov alebo podnikov zapojených do spoločnej hospodárskej činnosti a každého z jej členov, prenosi údajov alebo súbor prenosov vrátane kategórií osobných údajov, typu spracúvania a jeho účelov, typu dotknutých osôb, ktorých sa spracúvanie týka, a identifikácia predmetnej tretej krajiny alebo krajín,

⁴ Rozhodnutie Komisie 2000/520/EC z 26. júla 2000, ktoré obsahovalo zásady a požiadavky týkajúce sa ochrany osobných údajov, ktorým sa spoločnosti registrované v USA mohli dobrovoľne podriaďovať a tak byť považované spoľahlivé ohľadne nakladania s osobnými údajmi.

⁵ <http://curia.europa.eu/juris/celex.jsf?celex=62014CJ0362&lang1=sk&lang2=EN&type=TXT&ancre=>

⁶ Stalo sa tak na základe podnetu rakúskeho občana Maxa Schremsa, ktorý bol od roku 2008 užívateľom služieb Facebooku. Facebook pritom prenášal osobné údaje svojich užívateľov na servery nachádzajúce sa v USA, kde sa ďalej spracúvali. P. Schrems podal sťažnosť dozornému orgánu v Írsku, ktorej zmyslom bolo, že podľa informácií zverejnených Edwardom Snowdenom v roku 2013 ohľadne spôsobu, akým americké bezpečnostné zložky (najmä NSA – National Security Agency) nakladajú s osobnými údajmi v ich jurisdikcii (t.j. aj európskych užívateľov Facebooku), Spojené štáty Americké nezaručujú ochranu pred sledovaním zo strany amerických orgánov. Dozorný orgán v Írsku sťažnosť odmietol s odvolaním sa na záruky, ktoré sa subjekty USA zaviazali poskytnúť prostredníctvom Bezpečného prístavu. Po preskúmaní merita veci SD EÚ schému Bezpečného prístavu zrušil.

⁷ http://ec.europa.eu/justice/data-protection/international-transfers/eu-us-privacy-shield/index_en.htm

⁸ <https://www.privacyshield.gov/welcome>

ich právnu záväznosť, a to vnútorne a navonok, práva dotknutých osôb v súvislosti so spracúvaním a prostriedky na uplatnenie týchto práv, postupy týkajúce sa sťažností, mechanizmus spolupráce s dozorným orgánom na zabezpečenie dodržiavania pravidiel zo strany všetkých členov skupiny a pod.

- štandardných doložiek o ochrane údajov, ktoré prijala Komisia alebo ktoré prijal dozorný orgán a ktoré následne schválila Komisia; doložky, ktoré existovali pred prijatím Nariadenia, ostávajú v platnosti⁹;

I keď prevádzkovatelia či sprostredkovatelia použijú na prenos mimo Únie štandardné zmluvné doložky, môžu ich zahrnúť do širšej zmluvy, ako napríklad zmluvy medzi sprostredkovateľom a ďalším sprostredkovateľom, alebo k nim pridať ďalšie doložky alebo dodatočné záruky, pokiaľ nie sú priamo alebo nepriamo v rozpore so štandardnými zmluvnými doložkami alebo pokiaľ sa nedotýkajú základných práv alebo slobôd dotknutých osôb.

- schváleného kódexu správania (ide o nový inštitút – vid'. Lekcia 11) spolu so záväznými a vymáhateľnými záväzkami prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa v tretej krajine spočívajúcimi v uplatňovaní primeraných záruk, a to aj pokiaľ ide o práva dotknutých osôb, alebo
- schváleného certifikačného mechanizmu (ide o nový inštitút – vid'. Lekcia 11) spolu so záväzným a vymáhateľným záväzkom prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa v tretej krajine spočívajúcim v uplatňovaní primeraných záruk, a to aj pokiaľ ide o práva dotknutých osôb.

Výnimky

Ak neexistuje rozhodnutie o primeranosti alebo ak neexistujú primerané záruky, prenos osobných údajov do tretej krajiny alebo medzinárodnej organizácii sa môže uskutočniť, ak je splnená niektorá z týchto podmienok:

- dotknutá osoba vyjadrila výslovný súhlas s navrhovaným prenosom;
- prenos je nevyhnutný na plnenie zmluvy medzi dotknutou osobou a prevádzkovateľom alebo na vykonanie predzmluvných opatrení prijatých na žiadosť dotknutej osoby;
- prenos je nevyhnutný pre uzatvorenie alebo plnenie zmluvy uzatvorenej v záujme dotknutej osoby medzi prevádzkovateľom a inou fyzickou alebo právnickou osobou;
- prenos je nevyhnutný z dôležitých dôvodov verejného záujmu;
- prenos je nevyhnutný na preukazovanie, uplatňovanie alebo obhajovanie právnych nárokov;
- prenos je nevyhnutný na ochranu životne dôležitých záujmov dotknutej osoby alebo iných osôb, ak je dotknutá osoba fyzicky alebo právne nespôsobilá vyjadriť súhlas;
- prenos sa uskutočňuje z registra, ktorý je podľa práva Únie alebo práva členského štátu určený na poskytovanie informácií verejnosti a ktorý je otvorený na nahliadanie verejnosti alebo akejkoľvek osobe, ktorá vie preukázať oprávnený záujem, ale len pokiaľ sú v tomto konkrétnom prípade splnené podmienky stanovené právom Únie alebo právom členského štátu na nahliadanie.

Prenos do tretej krajiny alebo medzinárodnej organizácii sa môže uskutočniť tiež vtedy, ak prenos nie je opakujúcej sa povahy, týka sa len obmedzeného počtu dotknutých osôb, je nevyhnutný na účely závažných oprávnených záujmov, ktoré sleduje prevádzkovateľ a nad ktorými neprevažujú záujmy alebo práva a slobody dotknutej osoby, a prevádzkovateľ posúdil všetky okolnosti

⁹ http://ec.europa.eu/justice/data-protection/international-transfers/transfer/index_en.htm

sprevádzajúce prenos údajov a na základe tohto posúdenia poskytol vhodné záruky, pokiaľ ide o ochranu osobných údajov. V takom prípade však prevádzkovateľ musí informovať o prenose dozorný orgán.

Čo ďalej

Prevádzkovatelia a sprostredkovatelia musia preveriť, či prenášajú osobné údaje mimo EÚ/EHS, prípadne, či také prenosi realizujú ich dodávatelia služieb alebo tovarov. Následne je také prenosi potrebné založiť na niektorom z platných právnych základov pre prenosi, a to najmä na základe rozhodnutia o primeranosti alebo na základe primeraných záruk. Ak prenos nemožno odôvodniť niektorým z uvedených právnych základov, je potrebné preveriť, či sa na prenos môže aplikovať niektorá z výnimiek z tejto povinnosti.

Ďalšie informácie

Recitály 6, 23, 101 - 116

Články 44 - 49

Kontaktná osoba

Pre ďalšie informácie prosím kontaktujte:

Slovensko:

JUDr. Helga Maďarová, CIPP/E
Advokátka | Certified Intl. Privacy
Professional/Europe

Tel.: +421 220 251 311
Mobil: +421 917 092 076

helga.madarova@bapol.sk

Česká republika:

JUDr. Jaroslav Srb
Advokát

Tel.: +420 220 251 111
Mobil: +420 731 609 510

jaroslav.srb@bapol.cz